

Bir Mistik Rahibe

BİNGENLİ HİLDEGARD

Halil TEMİZTÜRK

eski
yeni
YAYINLARI

Eskiyeni Yayınları: 56

Bir Mistik Rahibe
BİNGENLİ HİLDEGARD

Halil TEMİZTÜRK

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
SAGE Yayıncılık Rek. Mat. San. Tic. Ltd. Şti.
Kazım Karabekir Cd. Uğurlu İş Merkezi No: 97/24
Tel: 0 312. 341 00 02 İskitler/ANKARA
(Sertifika no: 14721)

1. Baskı: Mayıs 2019

ISBN: 978-605-5978-65-5

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.eskiyeni.org • e-mail: fcr@fcr.com.tr

Bir Mistik Rahibe

BİNGENLİ HİLDEGARD

Halil TEMİZTÜRK

Ankara-2019

Halil TEMİZTÜRK

1983 yılında Sivas'ın Altınyayla ilçesinde dünyaya geldi. 2004 yılında Kayseri Merkez İmam Hatip Lisesi'nden 2004 yılında da Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Tekirdağ ve İstanbul'un çeşitli ilçelerinde öğretmenlik vazifesinde bulundu. 2009 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde, “*Ölüdeniz El Yazmaları ve Yahudi Literatüründeki Yeri*” isimli çalışması ile yüksek lisansını tamamladı. 2019 yılı Şubat ayında Prof. Dr. Fuat Aydın'ın danışmanlığında Sakarya Üniversitesi Dinler Tarihi Bilim dalında “*Bir Mistik Olarak Hildegard ve Hıristiyan Düşüncesindeki Yeri*” isimli çalışmasıyla doktora çalışmasını tamamladı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ -----	7
KISALTMALAR-----	9
GİRİŞ -----	11

BİRİNCİ BÖLÜM

MİSTİSİZMİN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ -----	41
1.1. Mistisizm: Kavramsal Çerçeve -----	43
1.1.1. Mistisizm Kavramı -----	43
1.1.2. Mistisizm Kavramı ile İlgili Temel Problemler -----	46

İKİNCİ BÖLÜM

BİNGENLİ HILDEGARD'IN HAYATI VE YAŞADIĞI DÖNEMİN DİNİ, SİYASİ VE SOSYAL ARKA PLANI -----	55
2.1. Dönemin Siyasi, Sosyal ve Dinî Yapısı -----	57
2.1.1. Siyasi Arka Plan -----	57
2.1.2. Sosyal ve Dinî Yapı -----	63
2.2. Kilise-Mistisizm İlişkisi -----	72
2.2.1. Kilise ve Mistik Akımlar -----	72
2.2.2. Mistik Kadımlar ve Kilise -----	85
2.3. Hildegard'ın Hayatı, Vizyonları ve Eserleri -----	94
2.3.1. Doğumu ve Ailesi -----	94
2.3.2. Manastır Hayatı -----	98
2.3.2.1. Aziz Disibod Manastırı -----	98
2.3.2.2. Aziz Rupert Manastırı -----	106
2.3.3. Vaaz Turları -----	110
2.3.4. Son Yılları ve Ölümü -----	114
2.3.5. Vizyonları -----	118
2.3.6. Eserleri -----	125
2.4. Hildegard'ın Düşüncelerine Etki Eden Unsurlar -----	131
2.5. Hildegard'ın Önemi ve Hıristiyan Mistisizmine Katkısı -----	137
2.5.1. Yaşadığı Döneme Etkisi -----	137
2.5.2. Ortodoksi ile Heresi Arasında Hildegard -----	143
2.5.3. Hıristiyan Düşüncesine Katkısı -----	146

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİNGENLİ HILDEGARD'IN MİSTİK DÜŞÜNCELERİ -----	151
3.1. Hildegard'ın Düşüncelerinin Temel Unsurları -----	153
3.1.1. Tanrı, Âlem ve İnsan Arasındaki Bağ -----	155
3.1.2. Kutsalın Feminin Doğası -----	159
3.2. Tanrı Anlayışı -----	163
3.3. İsa Anlayışı -----	173
3.4. Kutsal Ruh Anlayışı -----	178
3.5. Teslis Anlayışı -----	181
3.6. İnsan Anlayışı -----	186
3.6.1. İnsanın Yaratılması -----	188
3.6.2. Beden ve Ruh -----	192
3.6.3. Özgür İrade ve Kader -----	197
3.6.4. Erdem ve Günah -----	201
3.6.5. Havva ve Meryem Temelinde Hildegard'ın Kadına Bakışı -----	207
3.7. Âlem Anlayışı -----	212
3.8. Kilise ve Manastır Anlayışı -----	219
3.8.1. Kilise Anlayışı -----	220
3.8.2. Manastır Anlayışı -----	227
SONUÇ -----	233
KAYNAKÇA -----	243
EKLER -----	253
DİZİN -----	261

ÖN SÖZ

Elinizdeki çalışmanın ana odak noktası Orta Çağlı bir Azize olan Bingenli Hildegard'ın Hıristiyan mistisizm içeri-
sindeki yeridir. Bununla beraber mistisizmin kavramsal çer-
çevesi, Hıristiyan mistisizminin Batı'daki teşekkül süreci ve
Kilise ile mistikler arasındaki ilişkiler de çalışmanın diğer
temalarını oluşturmaktadır. İster dinin boyutlarından birisi
isterse dinler üstü bir gelenek olarak kabul edilirse edilsin
mistisizmin günümüzde ön planda olduğunu söylemek
mümkündür. Mistik canlanmanın bir örneğini de aziz ve
azizelerin hayatlarını yeniden öne çıkaran Hıristiyan misti-
sizmi oluşturmaktadır. Bu bakımdan çalışmanın özü itibariy-
le mistik bir yapıda olan Hıristiyan mistisizmine ışık tutması
ve ülkemizde yapılacak akademik faaliyetlere katkıda bu-
lunması amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında en büyük paylardan
birisi çok değerli hocam Prof. Dr. Fuat Aydın'a aittir. Bu ba-
kımdan konunun seçiminden nihayete ermesine kadar de-
ğerli vakitlerini bana ayıran yardım ve yönlendirmelerini
esirgemeyen, eleştiri ve teşvikleri ile yolumu aydınlatan ho-
cama teşekkürlerimi sunarım. Çalışmanın kemale ermesinde
büyük katkıları olan ve metodoloji konusunda yol açan Doç.
Dr. Bilal Baş ile Doç. Dr. Sezayi Küçük hocalarıma eleştiri ve
katkıları için teşekkür ederim.

Hildegard çalışmaları için bana kaynak temini konu-
sunda yardımcı olan Hildegard Enstitüsü çalışanlarına, bu
konuda çalışma yapan akademisyenlerin başında gelen ve
konu ile ilgili yardımlarını mail yoluyla ileten Barbara
Newman'a ayrıca teşekkürlerimi iletirim. Çalışmamızı baştan
sona okuyup eleştiri ve tashihleriyle katkı sağlayan Prof. Dr.

Cengiz Batuk'a ve Prof. Dr. Muhammet Tarakçı'ya şükranlarımı iletirim. Çalışmayı okuyan ve gelişmesine katkı sağlayan Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahim Ayğın ve Dr. Öğr. Üyesi Osman Nuri Karadayı hocalarıma; yoğun işlerine rağmen bana vakit ayırarak katkılarda bulunan Dr. Öğr. Üyesi İhsan Timur ve Arş. Gör. Rızkan Tok hocalarıma teşekkür ederim.

Bu yoğun ve yorucu çalışma döneminde hem çalışmamızı okuyarak katkılarda bulunan hem de yaptığı fedakârlıklarla yolumu açan sevgili eşim Ebru hanıma, küçük yaşlarına rağmen beni anlayacak kadar olgun olan kızlarım Beril ve Elife şükranlarımı sunarım.

Halil TEMİZTÜRK
7.5.2019